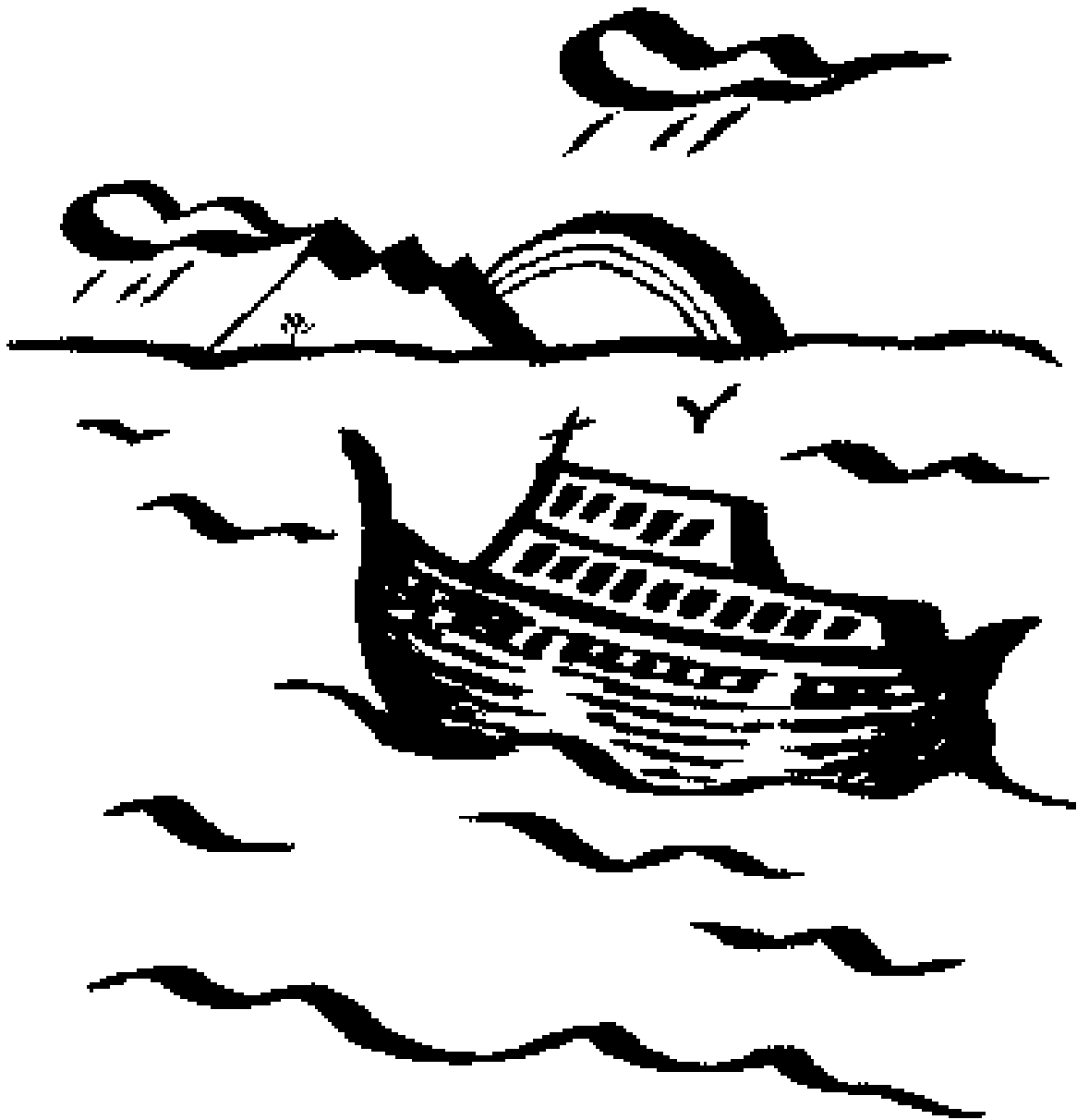

KERKBAND

L' ARCA DE NOÉ

Nederlandse Interkerkelijke gemeente DENIA

38ste jaargang
16 april 2017

Van harte

Geluk is niet verhandelbaar:

geen beurs ter wereld verkoopt aandelen in geluk.

Geluk is niet af te dwingen:

geen vuist op aarde doet ooit geluk ontstaan.

Geluk is niet te imiteren:

geen kopie kan het origineel ook maar benaderen.

Geluk is niet te produceren:

geen enkele technische ingreep heeft geluk als eindresultaat.

Geluk is niet ergens aan de overkant:

waar het gras groener is, maar het verblijft doorgaans dichtbij én in jezelf.

Geluk is wél door te geven:

door met elkaar hartelijk en royaal het juweel van de vriendschap te delen.

Geluk is vooral te ervaren

met twee armen lang genoeg om elkaar te omhelzen eerlijk én... van harte.

Licht van Pasen

**Licht van Pasen,
zondagslicht,
levensgloed op ons gezicht,
ga ons voor en vuur ons aan
om verlicht op weg te gaan.**

Tekst: Erik idema

Samenvatting kerkenraadsverg (10 april, *secretaris*)

Cor Pors opent de vergadering en heet de aanwezige leden en ds. Alfred Bronswijk, van harte welkom.

Alfred houdt een inleiding naar aanleiding van een verhaal van Dostojewski (zie in deze kerkband).

De notulen zijn een juiste weergave van de vorige vergadering.

De ingekomen en uitgestuurde post.

- Een hartelijke brief van ds. Henk Vijver waarin hij bedankt voor de plezierige ontvangst in onze gemeente. De fam. Vijver komt in dec. 2018 opnieuw naar Denia.
- Ds. Loosman heeft aangegeven te stoppen met zijn werk in Zuid Europa. Wij hebben de fam. Loosman formeel bedankt voor hun werk in onze gemeente.
- We hebben een Paasgroet ontvangen van het IPNZE (zie kerkband).
- Henk en Yvonne Waumans hebben zich aangemeld om taken binnen onze gemeente op zich te nemen. Ze voelen zich hier zeer thuis.

Werkgroep liturgisch centrum. Zoals u zondag misschien gezien hebt, beschikken we nu over een doopvont, een nieuwe lezenaar, twee nieuwe bankjes en nieuwe avondmaals bekertjes en tray. Het “oude” avondmaalstel is mooi opgepoetst.

Dit alles is mogelijk geworden door een schenking van Sari van Stee, als herinnering aan haar man die hier altijd met plezier naar de kerk kwam. De vraag is nu of ook de kaarsstandaard in deze stijl uitgevoerd zou moeten worden.

Dat gaan we u op de gemeentevergadering op 17 mei vragen.

Organisatie Gemeentevergadering (17 mei)

De agenda van die ochtend zal grotendeels hetzelfde zijn als die van vorig jaar. Eerst de formele agendapunten en na de pauze een toelichting op de voortgang van al onze sociale projecten. We sluiten af met een gezamenlijke lunch en het tellen van de koperen muntjes. (de ton is al erg zwaar!!).

Pastorale (en andere) zaken.

Vacatures. We zijn nog steeds op zoek naar kandidaten die zich binnen de kerkenraad, willen inzetten voor onze gemeente.

- We zoeken ook een nieuw lid voor de kascontrole commissie?
- Alfred meldt over zijn bezoeken en dat Coby en hij zich realiseren dat dit tevens een afscheid is. Ze hebben met veel plezier een aantal keren in onze gemeente gewerkt.
- Goede Vrijdag. Dit zal een sobere dienst zijn. We verlaten stil de kerkzaal en drinken elders koffie.
- Pasen. We beginnen om 9.30 uur met een Paasontbijt. Er zijn bijna 60 aanmeldingen. Dit wordt passen en meten. Daarna om 11 uur de blijde dienst van de opstanding.
- De ochtenden in de pastorie op 14 maart (*Wat geen oog heeft gezien. Pasen in beeld*) en 29 maart (*Mijn naam is Martinus Luther*), waren inspirerend.
- Er waren de afgelopen week nog twee activiteiten.
 - a. Een inspiratie-ochtend op 11 april: *Jeruzalem. Hier is de Heer opgestaan.*
 - b. Op donderdagmiddag 13 april de bloemschikcursus in de Ned. club in Denia door Coby Bronswijk.

Rondvraag.

Het is ons nog niet gelukt om de oorzaak te vinden van de krakende microfoon. We zoeken verder.

Cor meldt dat hij samen met Soemintra een maand naar Suriname is. Hij is 15 mei weer terug in Java.

Sluiting. Alfred sluit de vergadering met een gedicht.

Na de vergadering komt Edo Luijnenburg een voorstel toelichten over hoe om te gaan met Woord en Muziek in de kerkdienst. Dit zou een eenheid moeten zijn. Lieder en behoren de gelezen en uitgesproken woorden te ondersteunen.

We gaan vanaf 1 mei het "Lied van de Maand" weer invoeren en Edo maakt een voorstel voor een Orde van Dienst waarin de muziek een duidelijke plaats krijgt.

Zoals u weet vindt om 11 uur het consistoriegebed plaats.

Er zal dan muziek gespeeld worden als moment van bezinning **(en als teken dat de gemeente stil moet worden).**

Meditatie

(Alfred Bronswijk)

Dromen zijn bedrog, zegt men. Toch brengen dromen vaak diepe waarheden aan het licht. Bijvoorbeeld de droom van een 'Belachelijk mens', uit het gelijknamige verhaal van Dostojewski. In dat verhaal beschrijft de schrijver een mens, die in zijn leven geen gat meer ziet. Het is tevergeefs, leeg, leugenachtig. Hij is vast besloten, om aan al dat zinloze gedoe van zijn bestaan een einde te maken. Boos en bikkend gaat hij zitten en valt in slaap.

Dan droomt hij, dat hij zich op een verre planeet bevindt, waar de mensen nog in het paradijs leven: niemand wil er ten koste van de ander beter op worden; alles is er regeloos geregeld. Er hangt een atmosfeer van vertrouwen, van wederzijdse welwillendheid, van menselijkheid - wat echter in één klap verandert. Want, om een klein voordeeltje te behalen – het is gewoon belachelijk! – beliegt hij een van de bewoners van die verre planeet. En deze ontdekt op zijn beurt meteen wat voor winst er in een leugen zit. Als een lopend vuurtje breiden zich de onwaarheden uit. De één beliegt de ander. Niets gebeurt meer openlijk. Weg al het vertrouwen. Er moeten geboden en verboden komen. Het paradijs wordt een leugenplaneet

De dromer schrikt wakker. 'Die planeet is onze eigen aarde!' Hij schrikt nog meer; als hij beseft dat hij zélf de oorzaak van alle ellende was! Kon hij de weg naar die openheid en vertrouwen van de mensen op die verre planeet maar terugvinden. Dan zou zijn leven niet meer zo zinloos lijken. Alle mensen om hem heen waren dan broers, zusters. De hele mensheid was geheeld door het medicijn van de waarachtigheid Iets wat lijnrecht in het verlengde ligt van wat Jezus eens tegen die Nicodemus zei: 'Wie de waarheid doet, gaat tot het licht ...' . Als wij het, net als die mensen op die verre planeet, toch eens met elkaar konden klaar spelen, om gewoon, vanzelfsprekend de waarheid te zeggen en waarachtig te leven! Zou dan de wereld niet terugkeren naar een paradijselijke toestand van vertrouwen en menselijkheid? Vrede op aarde, in mensen een welbehagen?

De Evangelist Johannes zat waarschijnlijk ook met die vraag. Voor wie van statistieken houdt: Matteus noemt maar één keertje het woord waarheid; Marcus 3 keer, net als Lucas. Bij Johannes vinden we het woordje waarheid maar liefst 23 maal. Hij herinnert a.h.w. de jonge kerk aan de woorden van Jezus: Ik geef jullie Geest van de waarheid mee...

God is waarachtig – daarom moeten gelovigen de proefpolder van de waarheid zijn. Tenminste, ze moeten het proberen. Maar wij komen natuurlijk meteen aanzeulen met onze excuses, waarom het niet lukt. Opvoeding, karakter, aanleg, milieu, opleiding... Alles gebruiken we om het masker op te houden en de waarheid maar te vermijden. Maskers, toneelspel: de kleinen komedie van de grote onwaarachtigheid. En de leugen wordt haast een vanzelfsprekende vanzelfsprekendheid.

Bij tijd en wijle jokken mensen allemaal. Want jokken, liegen of de waarheid verdraaien is heel menselijk, zeggen we. Toch doet zich het vreemde voor dat de mens niet als leugenaar of jokkebrok wordt geboren. De onwaarheid wordt ons aangeleerd; zij is niet aangeboren. Psychologen en pedagogen hebben namelijk ontdekt: kinderen leren zo ongeveer met 5 jaar te jokken. Ze beginnen er pas mee als ze ontdekken dat ze er voordeel mee kunnen behalen. Andere kinderen beginnen pas echt te liegen als zij ontdekken dat zij door anderen worden bedrogen. Maar voor de meest kinderen komt de schroom voor de waarheid voort uit angst voor straf.

Een opinieonderzoek legde de volgende feiten bloot. Kinderen verdraaien de waarheid: om geen nadelen op te lopen of straf te krijgen (41%); om hun zin door te drijven (14%); om sympathie of waardering te oogsten (8%); om onder het werk of een vervelend klusje uit te komen (6%); om zich niet belachelijk te maken (4%); om op anderen een goede indruk te maken (3%). De bron van de leugen is dus angst, de behoefte aan sympathie, de vrees om te worden uitgelachen ...!

Hoeveel onwaarheden worden niet onder ons verbreid en vergiftigen het samenleven omdat men elkaar niet kent, niet

vertrouwt. Men registreert slechts de oppervlakte van elkaars leven. En wat daaruit komt is vaak de onwaarheid, gehuld in het kleed van de waarheid. 'Belachelijk, die vent bedrinkt zich regelmatig..' Misschien klopt de waarneming. Maar misschien ook luid zijn levenswaarheid dat hij altijd op z'n duvel kreeg, kansen miste, teleurstellingen onderging, nooit zelfvertrouwen vond, nimmer een mens ontmoet die hem écht doorzag...

Ik ben de waarheid en ik geef u de Geest van de waarheid, zei Jezus. Dat was niet bedoeld voor een verre planeet. Ook niet voor de droom van een belachelijk mens. Wel voor reeele, concrete in het hier levende mensen. Daarom zijn wij, volgelingen van Hem, verplicht om voor de waarheid, van de waarheid en met de waarheid te leven. Want waarheid is een oude deugd voor een nieuwe tijd. Een angstige, op eigen voordeel beluste samenleving heeft geen toekomst, wél een op de waarheid georiënteerde maatschappij....

Waar liefde woont.....

(Bram Gerth)

In het vorige nummer van de "Kerkband" schreef ik een stukje dat ik had overgenomen uit een lang artikel van rabbijn en wijsgeer Nathan Lopes Cardozo. Het ging over "de weg die men wandelt" de Joodse wet, de halacha. Nathan Lopes Cardozo bepleit in dit artikel om voor ons zelf eens na te gaan of het geen tijd wordt om eens na te gaan denken of de weg die wij wandelen nog wel de juiste is. Ik gebruik het woordje wij, omdat volgens mij dit niet alleen voor de Joden geldt maar ook voor ons. Wordt ons denken niet teveel bepaald door opvoeding, tradities, kerkelijke opvoeding (u begrijpt wat ik bedoel) en is het niet zo dat we ons zelf vaak niet toestaan om te proberen zelfstandig een mening te vormen. Worden we niet teveel beïnvloed door de traditionele uitleg van de Bijbel die ons denken verstart? Denken we niet vaak dat we met uitspraken in de Bijbel ons gelijk kunnen bewijzen zonder er bij stil te staan dat die zelfde uitspraken misschien anders uitgelegd kunnen, en misschien

moeten worden?

Er mag nogal wat verschil zitten tussen Joden en Christenen over één ding kunnen we het eens zijn en dat is dat er bij beiden een duidelijke scheidslijn loopt tussen de orthodoxie en de wat minder behoudenden. Ikzelf behoor tot de laatste groepering en bij het lezen van het lange artikel van rabbijn Cardozo waarin verschillende onderwerpen worden behandeld (kerkband vorige maand) kwam ik ook terecht bij een aan rabbijn Cardozo gestelde vraag die luidde: "Hoe staat u tegenover homoseksualiteit. Daarover is de Thora toch heel duidelijk?" Het antwoord van de rabbijn was ook duidelijk. Hij stelde dat homoseksuele betrekkingen tussen heteroseksuele mensen verboden is op grond van de Thora maar dat er nergens in de Thora staat dat homoseksuele betrekkingen tussen mensen van dezelfde geaardheid verboden zouden zijn. Hij schrijft erbij dat hij zich ervan bewust is dat deze uitspraak in bepaalde kringen een ontploffing zal veroorzaken maar dat dit hem niet hindert. "Ik denk dat ik niet ver van de waarheid afzit." Hij voegt er aan toe dat er mensen zijn die bij hoog en bij laag beweren dat je homoseksualiteit kunt "genezen" zoals dat heet maar dat is volgens de rabbijn complete onzin. Deze uitspraken worden gedaan uit onkunde. Veranderen kan niet en veranderen hoeft niet! Op de vraag hoe hij over transgenders denkt antwoordt hij dat hij ervan overtuigd is dat sommige mensen in een verkeerd lichaam worden geboren en dat wanneer dat operatief verholpen kan worden hij daar totaal geen moeite mee heeft ondanks de geldende Joodse wetten. De rabbijn vertelt dat hij een vrouw bij zich had, zeer gelovig en diep religieus, ze liep tegen de zestig. Ze was als jongen geboren maar nu helemaal vrouw. Ze had een diep ongelukkig leven achter de rug. Ze was er, heel jong nog, zelf van overtuigd dat ze in een verkeerd lichaam zat maar vond geen gehoor, noch bij haar ouders noch in haar omgeving. Niemand begreep haar. Na haar operatie is de vrouw helemaal opgebloeid en gelukkig. De rabbijn benadrukt dat we geen idee hebben hoe verschrikkelijk het is als je met deze gevoelens rondloopt en je kunt er niets mee. Hoe eenzaam je bent. Het ergste vindt de rabbijn dat er in de synagoge (en kerk) nog steeds stromingen zijn die homo's, lesbiennes en transgenders op Bijbelse gronden veroordelen.

Misschien verwacht u een stukje met deze strekking niet in ons kerkblad maar ik vond het een verademing om er door een rabbijn en wijsgeer op te worden gewezen dat je jezelf steeds moet herijken, je jezelf steeds moet afvragen hoe je ergens tegenover staat zonder je te beroepen op de traditionele denkwijze die je is aangeleerd. Zonder de Bijbel te misbruiken om het grote gebod van de liefde voor je naaste met voeten te treden.

Onder het mes

(ingebracht door Henk de Jong)

“Want levend en krachtig is het woord van God, en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar ziel en geest, been en merg elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden. Niets van wat geschapen is blijft voor Hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar voor de ogen van Hem aan wie wij rekenschap moeten afleggen”
Hebreeën 4:12-13.

Het mes snijdt aan twee kanten, zo luidt het gezegde. Voor Nederlanders biedt deze uitdrukking perspectief op een dubbel voordeel, voor Vlamingen op een zaak waar zowel voor- als nadelen aan kleven. Ook al spreken we min of meer de zelfde taal, of we elkaar goed begrijpen is dus nog maar de vraag. Ook de auteur van de Hebreeënbrief gebruikt het beeld van een zwaard (lees mes) dat aan twee kanten snijdt. Nog scherper dan zo'n mes is het Woord van God, zo schrijft hij. Hoezo is Gods Woord te vergelijken met een mes dat aan twee kanten snijdt?

De context waarin de schrijver dit beeld gebruikt, helpt ons op weg naar de betekenis ervan. De brief die in de traditie `aan de Hebreeën` gaan heten, richtte zich vermoedelijk tot Joden die christen waren geworden, maar nu op het punt stonden om hun geloof in Jezus weer op te geven. Op alle mogelijke manieren

probeert de auteur dit te voorkomen. Hij laat zien dat God vroeger door de profeten tot hun voorouders sprak, maar dat Hij nu tot henzelf spreekt. En dat spreken gebeurt op een sublieme manier, namelijk door zijn eigen Zoon Jezus Christus (zie de opening van de brief). Gods stem klinkt dus nog steeds, nu juist meer dan ooit. Dat is de boodschap. En het is de bedoeling dat de Hebreëen aan Gods spreken gehoor geven en Hem niet afvallen, zoals het volk Israël in de woestijn helaas wel deed. Gods waarschuwendende woorden in de woestijn hebben blijvende betekenis. Net zoals het woestijnvolk de toegang tot het beloofde land ontzegd werd, kunnen hun nazaten de Hebreëen- als hun hart ongelovig wordt en zij zich afkeren van Jezus- ook vandaag nog Gods beloften mislopen. Want alleen in Jezus, de ultieme hogepriester, is verzoening.

Springlevend

In deze context vind je een mooie, haast tastbare beeldspraak over het Woord van God, die ook meteen een appèl doet op jouw en mijn leven. In Hebreëen 4:12 krijgt Gods Woord bijna persoonlijke trekken, die de aanwezigheid en de actualiteit ervan onderstrepen. Met nadruk staat voorop dat het `levend` is. God spreekt nog steeds, ook vandaag. Hier en nu klinkt zijn stem en die vraagt om gehoor. Sterker nog, het Woord is `krachtig` zo staat er. Je kunt ook `werkzaam` vertalen. Gods Woord is springlevend en druk aan het werk. Het doet iets met je- en dan niet gewoon als een `ding dat je raakt`, maar als een levende, zelfstandige, entiteit die energiek met jou aan de slag gaat.

Waar is het Woord van God dan mee bezig? Het lijkt op een ontledende activiteit, een soort autopsie van je persoon. En dat is de reden waarom hier misschien meer aan een mes moet worden gedacht dan aan een waard. Dit in tegenstelling tot Openbaring 1:16, waar ook over een tweesnijdend zwaard wordt gesproken, maar dan met de term die specifiek een lang zwaard aanduidt. De term in Hebreëen 4 kan duiden op een zwaard maar ook op een dolk of korter mes. En net zoals bij sommige zwaarden het geval is, blijkt het lemmet van het genoemde mes aan twee kanten geslepen. Het gaat dus om een extra scherp mes dat diep kan

doordringen. En juist daardoor komt het verder en werkt het preciezer dan welk supermes ook: het kan namelijk raken en onderscheiden wat binnenin een mens heel dicht bij elkaar ligt. Ziel en geest (mentaal) of ook been en merg (fysiek). Door het noemen van zowel een mentaal als een fysiek duo wordt de totaliteit van een mens in beeld gebracht. Messcherp en scherper nog dringt Gods woord door in mensen, met als eindbestemming hun hart. Zo scherp en precies werkt Gods Woord. Het ontleedt de opvattingen en gedachten van het hart. Is het gelovig of niet?

Omarmt het Jezus of niet? De auteur van de brief waarschuwde zijn lezers al eerder voor het gevaar van een ongelovig hart en hield hun met woorden uit psalm 95 het lot van het woestijnvolk voor: Daarom werd die generatie door mijn woede getroffen, ik zei: "Altijd weer dwaalt hun hart, mijn wegen kennen ze niet". En in mijn toorn heb ik gezworen: "Nooit zullen ze binnengaan in mijn rust" (3:10-119 Hij laat hun de urgentie van hun keuze voor of tegen Jezus voelen.

Zuivere koffie

Ook wij moeten eens rekenschap afleggen. Maar het blijft moeilijk om de opvattingen en gedachten van ons eigen hart eerlijk te peilen. Ons hart is gebroken. Wij schenken nooit zuivere koffie, hoe goed onze bedoelingen ook zijn. Toch is het belangrijk scherp te blijven. Want het levende en energieke woord van God toetst ons helemaal en onderzoekt ons hart. God wil weten of het Jezus christus kent, Hem omarmt en onverdeeld alles van Hem verwacht. God kent ons door en door. Hebreeën is daar heel duidelijk over. Het is een gedachte die niet alleen bij Joden en Christenen, maar bijvoorbeeld ook bij de stoïcijnen voorkwam. Geen enkel schepsel blijft voor Hem verborgen. Alles is onverhuld (letterlijk naakt) en volkomen zichtbaar voor zijn ogen. Het Griekse woord dat in vers 13 die volkomen zichtbaarheid aanduidt, heeft tegelijk een kwetsbare klank. Het werd ook wel gebruikt wanneer een worstelaar zijn tegenstander uitschakelde door hem bij de keel te grijpen. Zo staan wij naakt en kwetsbaar voor God. Want hij kijkt recht in ons hart.

Binnenste

Gods Woord verandert mensen, wordt er wel een gezegd. En dat doet het. Maar niet zomaar even vanzelf op een doordeweekse woensdagmiddag. Echte verandering gebeurt pas wanneer Gods Woord zelf energiek met je aan de slag gaat. Dan ga je door een soms pijnlijk proces heen, waarin de waarheid over het diepste binnenste van jezelf naar boven komt. Steeds weer komt de kwetsbaarheid van zelfs je meest nobele gedachten in alle openheid bij God aan het licht. Maar juist dat werkt bevrijdend. Want Gods licht is genadig. De woorden van Hebrëeën 4.15 en 16, cte gevolg, bieden dan ook ruimschoots troost: `Want de hogepriester die wij hebben is er een die met onze zwakheden kan meevoelen, juist omdat Hij, net als wij, in elk opzicht op de proef is gesteld, met dit verschil dat Hij niet vervallen is tot zonde. Laten we dus zonder schroom naderen tot de troon van de Genadige, waar we telkens als we hulp nodig hebben barmhartigheid en genade vinden`.

Dus christen, ben je bereid om onder het mes te gaan?
God is benieuwd naar je hart!

Myriam De Klerck

Heer, leer ons

Heer, leer ons beseffen
Dat het geloof een vogel is
Die zingt als het nog nacht is.

Heer, leer ons ervaren
Dat het gebed een bloem is
Die haar kelk opent voor het licht.

Heer, leer ons voelen
Dat het hart een kaars is
Die wacht op de vlam van de
liefde.

Heer, leer ons inzien
De liefde het warme mos en het frisse
groen is
Dat elke kille steen bedekt.

Heer, leer ons bovenal erkennen
Dat het verstand de voornaamste kracht
Van ons mensen is
Maar de kennis van U
Ons allerhoogste doel.

Uit: Bijbels Dagboek van Alfred Bronswijk

Van ‘voltooid leven’ naar ‘levensbeëindiging’?

Klaar met leven, stervenshulp, levenseindebegeleiding: het euthanasiedebat kent een heel eigen jargon, waarmee bestaande wetgeving en medische ethiek worden opgerekt. Een kleine geschiedenis van een hellend vlak.

Eeuwenlang was euthanasie een zaak voor de arts en zijn geweten: de beslissing ertoe en de verantwoording ervan lagen in zijn handen. Vanaf het einde van de vorige eeuw krijgt – althans in België en Nederland – de patiënt zelf het initiatiefrecht om euthanasie te vragen. En het bleef daar niet bij. Vrij vlug groeide de gedachte een vrijwillig, zelf gekozen levenseinde wettelijk mogelijk te maken om niet-medische redenen, bijvoorbeeld omdat men ‘klaar is met leven’, ‘aan het leven lijdt’, ‘levensmoe is’.

Termen

Een kort overzicht van deze evolutie. Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet Toetsing Levenseinde en hulp bij zelfdoding (2001) worden reeds termen als ‘klaar met leven’, ‘geen levenswil’, ‘levensmoe’ door elkaar gebezigd. Het gaat om mensen, veelal “op hoge leeftijd, die zonder dat zij in medisch opzicht lijden”, oordelen dat voor hen de “waarde van het leven zodanig is afgenomen” dat zij de dood verkiezen boven verder leven.

Een medische grondslag is volgens het laatste wets-voorstel niet meer nodig, een weloverwogen doodswens volstaat

De initiatiefgroep Uit Vrije Wil, opgericht in 2010, gebruikt voor het eerst de term 'voltooid leven' waarmee wordt bedoeld: "De toestand waarin een oudere tot de conclusie is gekomen dat de waarde en de zin van zijn leven zodanig zijn afgenomen, dat hij of zij de dood gaat verkiezen boven het leven."

Existentieel lijden

Ten slotte dient te worden vermeld het rapport van de Adviescommissie Schnabel (2016) die in opdracht van de regering moest onderzoeken of er in dat verband nood was aan nieuwe wetgeving. Volgens de commissie heeft het begrip 'voltooid leven' betrekking op "mensen op leeftijd, die naar eigen oordeel geen levensperspectief meer hebben, met als gevolg daarvan een persisterende actieve doodswens". De commissie oordeelde dat een vorm van existentieel lijden steeds ten grondslag ligt aan deze gevallen, maar volgens haar is er geen nieuwe wetgeving nodig. In oktober 2016 verwerpt de Nederlandse regering het rapport van de Commissie Schnabel en spreekt zich uit voor een wetgevend initiatief over 'stervenshulp' aan ouderen met een voltooid leven. Een aanvullende wet dus naast de Euthanasiewet. Daarop dient D66 een wetsvoorstel in: voortaan zullen "ouderen die weloverwogen menen dat hun leven voltooid is, die uitzichtloos lijden aan het leven, (...) in staat worden gesteld dit leven op een voor hen waardige wijze af te sluiten". Geen medische grondslag meer om hulp bij levensbeëindiging te vragen, een duurzame, weloverwogen doodswens op grond van existentieel lijden volstaat. Voor deze hulp kan men beroep doen op een 'levenseinde-begeleider' of 'stervenshulpverlener'.

Containerbegrip

Onderzoek in 2015 van Els van Wijngaarden wijst uit dat de term 'voltooid leven' een containerbegrip is voor allerlei beperkingen die de oude dag met zich meebrengt: lichamelijk hulpbehoevend worden, minder levenskracht, weinig of geen bezigheid meer, eenzaamheid, kortom, allerlei onaangename bevindingen die het

leven minder zinvol maken. Het begrip 'voltooid leven' dient als verpakking voor dit alles. In dit onderzoek worden geen oplossingen gegeven, wel gepleit voor meer inzicht om beter te begrijpen wat deze ouderen nodig hebben.

Evenwicht

Al eeuwen kan volgens de ethiek de arts tot euthanasie overgaan in geval van 'noodtoestand'. Kenmerken van de noodtoestand zijn: een uitzichtloze toestand, ondraaglijk lijden dat niet kan worden gelenigd. Welnu, de Nederlandse en Belgische euthanasiewetten steunen op het evenwicht tussen enerzijds het recht van de patiënt euthanasie te vragen, en anderzijds het oordeel van de arts dat in casu 'noodtoestand' kan worden ingeroepen. Daaruit volgt dat de grondslag van de vraag van de patiënt naar levensbeëindiging zijn autonomie is, het recht van zelfbeschikking.

Wat deze ouderen nodig hebben, is vooral een cultuur van verbondenheid

Maar dit recht blijkt dus niet absoluut te zijn: de burger kan wel autonoom beslissen, maar niet afdwingen dat levensbeëindiging wordt uitgevoerd; er dient immers een bij wet bepaalde verantwoording te worden gegeven die opweegt tegen het wettelijk verbod iemand anders te doden, en deze verantwoording ligt in het hierboven vermelde evenwicht.

Noodtoestand?

Ter besluit: beantwoorden de situaties die onder 'voltooid leven' worden gerekend, aan wat in de ethiek als 'noodtoestand' wordt beschouwd? Uit het onderzoek van Van Wijngaarden blijkt dat niet het geval te zijn. Maar dan had de commissie Schnabel gelijk dat er geen nieuwe wetgeving nodig is. Wat deze ouderen wellicht nodig hebben, is een degelijke welzijnszorg, en vooral een cultuur van verbondenheid, medeleven en dienstvaardigheid.

Over de auteur:

Fernand Van Neste SJ was lid van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek en de Federale Controle- en Evaluatie-commissie Euthanasie.

Brief aan onderhandelaars van nieuw kabinet

De Raad van Kerken heeft in een brief aan de onderhandelaars van een nieuw kabinet gevraagd om speciale aandacht voor armoede, vluchtelingen, de laatste levensfase en de vredesvragen. ‘We zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de cohesie te versterken en iedere Nederlander het gevoel te bieden dat hij of zij er toe doet’, aldus de Raad.

Hieronder is de complete tekst van de brief afgedrukt. De tekst is gericht aan de onderhandelaars van VVD, CDA, D66 en Groen Links.

Op basis van de verkiezingsuitslag dienen zich de contouren aan van een nieuw kabinet. U werkt als beoogde coalitiepartners toe naar een regeerakkoord dat mede de koers van de politiek gaat bepalen in de komende periode.

Als kerken willen we ons met u inspannen voor een samenleving waarin de menselijke toon herkenbaar is. Vanuit die intentie willen we u enkele punten aanreiken waarvan wij menen dat die in het toekomstige beleid niet mogen ontbreken.

Het geeft een idee van wat we als kerken prominent op de agenda hebben staan. De thema’s hebben te maken met het verlangen naar gerechtigheid en vrede.

1. Armoede bestrijden

Tien procent van de mensen leeft onder het welvaartsniveau dat wenselijk is. Onderzoek vanuit de kerken laat elk jaar weer zien hoe ernstig de situatie is, niet in de laatste plaats voor veel kinderen. De politiek moet meer aandacht geven aan de bestrijding van armoede in Nederland, en solidariteit als uitgangspunt nemen van het beleid.

2. Perspectief bieden aan vluchtelingen en migranten

De positie van vluchtelingen en integratie van migranten in de samenleving is een zorg voor de kerken. Vele kerkelijke vrijwilligers zijn op dat gebied actief. Wij pleiten voor een regeringsbeleid dat

mensen die in gevaar verkeren ruimhartig opvangt. En dat mensen die hier als vluchteling of migrant verblijven altijd in de gelegenheid gesteld worden aan hun perspectief te werken, of dat perspectief nu in de Nederlandse samenleving ligt of elders.

3. Respect en zorg in de laatste levensfase

Het beleid rond de zorg voor mensen in een laatste levensfase vraagt grote zorgvuldigheid. We willen voorkomen dat mensen in Nederland een onbehaaglijk gevoel krijgen door politieke uitspraken over de laatste levensfase. We komen op voor het recht om kwetsbaar te zijn. We willen dat de overheid nooit uitstraalt dat mensen die te maken krijgen met ziekte, beperkingen of eenzaamheid niet meer de moeite waard zijn, of dat zij dood als het ware als oplossing aanreikt.

4. Vrede stimuleren

Vrede is voor de kerken niet alleen een kwestie van defensie. Vrede moet rechtvaardige vrede zijn, een vrede die geworteld is in wederzijdse betrokkenheid van volken op elkaar. De kerken menen dat investeringen in wapens op zichzelf die vrede niet dichterbij brengen. De kerken vragen om een proactief vredesbeleid met aandacht voor mensenrechten en ontwikkeling van rechtvaardige internationale economische structuren. Vredesprojecten en het stimuleren van actief geweldloos burgerschap verdienen overheidssteun die in verhouding staat tot de investeringen in wapens.

Wij zullen van onze kant inspanningen leveren in allerlei maatschappelijke en religieuze dwarsverbindingen. Zo willen wij de democratische samenleving versterken. We zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de cohesie te versterken en iedere Nederlander het gevoel te bieden dat hij of zij er toe doet. We vertrouwen op een geregeld contact en een goede samenwerking met het kabinet in de toekomst, en met u als volksvertegenwoordigers.

Graag vragen wij u bovenstaande punten mee te nemen in uw onderhandelingen.

*Hierbij (een deel van) het persbericht van de Logos Hope in Curacao waar ze op dit moment zijn. (Zie onder)
Ebbo en ik hopen volgend jaar jullie opnieuw te ontmoeten en willen jullie nogmaals bedanken voor de hartelijke ontvangst in de gemeente van Denia, waar we erg van genoten hebben. We hebben een goede tijd gehad. God's zegen voor jullie verdere arbeid.*

Met hartelijke groeten

(Ingebracht door:

Ebbo en Vera Buurma - sponsoren van onderstaande organisatie)

Logos Hope bezoekt Nederlandse Antillen:

Het internationale zendings- en boekenschip de Logos Hope, maakt momenteel een rondgang langs veertien landen in het Caribische Gebied en is afgelopen week in Curaçao aangekomen. Het schip brengt kennis, hulp en hoop aan de mensen van de wereld. Het schip bezoekt daartoe elke twee tot drie weken een andere haven en verwelkomt gemiddeld 800.000 bezoekers per jaar. De grootste trekpleister is de boekenmarkt met meer dan 5.000 educatieve en christelijke titels. Daarnaast gaan teams van het schip de wal op en bieden hulp.

De Logos Hope maakt deel uit van het wereldwijde zendingswerk van Operatie Mobilisatie (OM) dat in 1970 begon met de Logos. Na de Logos, Doulos en Logos II, kwam de Logos Hope op 19 februari 2009 als vierde OM-schip in de vaart. Het schip bezocht in maart 2009 o.a. Harlingen en Scheveningen. Sinds 1970 hebben meer dan 45 miljoen mensen in 1450 havens van 151 landen de schepen van OM bezocht. Aan boord wonen en werken 400 opvarenden uit meer dan 45 verschillende landen. Onder al deze niet-betaalde vrijwilligers bevinden zich professionele zeevarenden.

In 2016 bezocht de Logos Hope Afrika. Kijk hier naar het video verslag: www.omships.org/to/africareport

Op 5 januari 2017 ontving Logos Hope in Guyana haar zes miljoenste bezoeker. Sharmila De'Abreu en haar gezin worden door verschillenden opvarenden verwelkomt en in het zonnetje gezet.

Opvarenden van de Logos Hope zijn afkomstig uit meer dan 60 verschillende landen. Hier staan ze op de voorplecht van het schip in Georgetown, Guyana, te zwaaien met vlaggen. Raadpleeg www.omships.org voor meer informatie.

E en wijze: iemand die z'n doel niet mist

Alfred C. Bronswijk

In een opinieonderzoek kregen vijfhonderd zeventigjarigen de vraag voorgelegd: als u uw leven mocht overdoen, wat zou u dán anders doen. Drie antwoorden doken regelmatig op:

- ik zou méér tijd besteden aan mijn gezin;
- ik zou mijn mogelijkheden beter hebben ingeschat
- ik zou méér op hoofdlijnen gaan leven.

Helaas is dit vaak wijsheid achteraf. En de levensloop is niet meer te veranderen...

Wijsheid, échte levenswijsheid, is de kunst om op het juiste moment de juiste dingen niet over het hoofd te zien. Maar zo wijs zijn we doorgaans niet. We vermorsen onze levensdagen en verkeutelen ons bestaan. De hoofdlijnen? We zijn er meestal niet zo mee bezig...

Waar in ben jij wijs? Allerlei verleidelijke en wereldse zaken stelen te veel van je tijd. Kleinigheden vragen je aandacht. Futiliteiten vragen je energie. Daardoor leef je meer dan eens voor de verkeerde dingen en met de verkeerde redenen. Zelden zijn het de hoofdlijnen die ons inspireren en waar we ons voor inzetten. Meestal wordt ons leven verbrokken in de versnipperaar van de alledaagse routine en de banale dingen. Eigenlijk zonde van je leven en ook niet erg wijs...

Wist u, dat het werkwoord 'zondigen' in het Evangelie uit de boogschietsport komt? Het betekent letterlijk: met je pijl naast de roos schieten, het doel niet raken. Iemand die zondigt is dus een mens 'die het eigenlijke doel mist'. Bid, dat God je leert te onderscheiden tussen wat *misbaar* en *on-misbaar* is in je leven. Vraag je af, wat het doel van jouw eigen bestaans-pijl zou moeten zien. Anders bereik je jouw bestemming niet en

zul je een 'zondaar' blijven. Iemand die de echte wijsheid mist en naast de roos schiet....

Misschien is het stimulerend te weten hoe Paulus dit ziet. Ooit zei deze apostel: 'als ik mijn levenstaak maar kan voltooien en de opdracht uitvoeren die ik van de Heer Jezus ontvangen heb. (Paulus; Handelingen 20:24).

Collectes:

komende periode

(de eerste collecte is altijd voor de kerk)

Maart		April	
5	sociale projecten	2	diaconie
12	onderhoud	9	soc. proj.
19	diaconie	16	onderhoud
26	soc. proj.	23	soc. proj.
		30	diaconie

Levensbeschouwelijke sites:

www.pkn.nl
www.reliwerk.nl
www.vrijzinnig.nl
www.protestant.nl
www.kerknieuws.nl
www.refdag.nl
www.statenvertaling.net
www.igniswebmagazine.nl

www.cgk.nl
www.debijbel.nl
www.vrijzicht.nl
www.christelijkweekblad.nl
www.hetgoedeleven.com
www.bruggenbouwers.com
www.nieuwwij.nl
www.ikonrtv.nl

F

lirten met Rome: over angst en begrijpen

In het dagblad [Trouw](#) verscheen gisteren een recensie van "Flirten met Rome": een boek over de groeiende interesse in protestants Nederland in de Katholieke Kerk. In onderstaand uittreksel word ik tweemaal geciteerd.

Eén van de scherpste analyses komt van jezuïet Nikolaas Sintobin, die Mirjam van der Vegt in haar artikel aanhaalt. Het grootste verschil is volgens hem gelegen in angst. Protestanten hebben die volgens hem bovenmatig en katholieken doorgaans niet. Steeds is er bij protestanten de vraag of je wel goed genoeg bent, terwijl katholieken er gewoon op vertrouwen dat het wel goed zit. Ook hebben protestanten altijd zoveel ratio en woorden nodig om hun geloof in te vatten. Dat duidt volgens Sintobin niet op bewijsdrang, maar op bezwering van de angst: 'Jullie moeten steeds bevestigd worden in het feit dat je een bevrijd mens bent'.

En dan - in dit Reformatiejaar - te bedenken dat het juist bevrijding van existentiële angst was die bij de monnik Luther resulteerde in een breuk met Rome!

Nog een stukje Sintobin: 'Een protestant wil alles eerst zelf doorworsteld hebben voordat hij een echte relatie met God heeft. Hij moet in zijn eentje alles kunnen begrijpen, terwijl dat onmogelijk is. Samen ontdekken we hoe groot God is. Samen; dat is de gemeenschap nu, maar ook de generaties voor ons.'

Ter aanvulling: in het gesprek met Mirjam van der Vegt heb ik het ook gehad over de troeven en de kracht die ik meende te onderkennen bij onze protestantse geloofsgenoten.

[Tineke Visser 24 maart 2017](#)

Ik heb mijn hele leven pijn gehad door de tegenstellingen en afwijzing tussen katholieken en protestanten. Ben zo blij dat er nu begrip en toenadering komt!

Ik werk zelf ook actief aan deze toenadering door me te verdiepen in het katholieke geloof en zo nu en dan aan een katholieke viering mee te doen.

[Waarom goede daden goed zijn maar niet volstaan](#)

"De mooiste kroon in de hemel is voorbehouden voor hen die met de grootst mogelijke ijver doen wat ze doen. Immers, het volstaat niet zo maar goede daden te verrichten. We moeten ze goed doen."

[Waarom uitspraken paus Franciscus zo geloofwaardig zijn - Waarheid in tijden van internet](#)

Op 17 februari 2017 gaf ik een voordracht aan de theologiefaculteit van de KULeuven over "Waarheid in het digitale tijdperk".

Enkele uittreksels.

Woord en daad vallen samen
(Communicatietechniek van paus Franciscus)

De boodschap van Franciscus heeft veel te maken met eenvoud, nederigheid, innerlijkheid, nabijheid, soberheid, zorg voor de minsten, enz. De paus spreekt en schrijft erover. Maar, en vooral, hij doet het ook.

Gebed

Lieve God, Help ons vanuit Uw Geestkracht te leven, zodat ons geloof daadkrachtig mag zijn en wij ons zullen inzetten voor degenen die het moeilijk hebben of zelfs niet tegen dit aardse leven zijn opgewassen.

Dat de sterken de zwakkeren mogen beschermen.

Dat we oog mogen hebben voor het stille leed van die ander.

Dat Uw daadkrachtige liefde in ons leven gestalte mag krijgen en we weer werkelijk zullen omzien naar elkaar.

We hoeven dit niet op eigen kracht te doen.

Door stil te staan bij de impuls van liefde die Uw Geest in ons legt, zullen met onze zuivere intentie de goede vruchten geboren worden.

Amen.

Muziekagenda

(Cor Pors)

Vrijdag 28 april 2017, 19.00 hr

Koor en ensemble de la Rectora

Pepi Lloret, sopraan, Aitana Perelló, sopraan
José Martínez, tenor, Héctor Mañana, tenor

Jaume Morell, directie

Sarsueles i músiques teatrals,
Sel-lecció d'obertures, cors i romances en la cloenda de l'any Tenor
Cortis.

De bovenvermelde concerten vinden plaats in het teatre-auditori
Centra social, c/ calderón 4, Dénia.

Entree 14 euro, abonnement 42 euro.

Kaarten Konzertfreunde Ilse Kübler. Tel. 965 788 840 of
aan de kassa op de dag van het concert vanaf 18.00 uur

Mededelingen:

Onze sociale projecten zijn:

- Dominicaanse Republiek
- Ooghulp Wereldwijd
- Lilianefonds
- Oikocredit

Collectes voor de diaconie gaan naar de Voedselbank in Denia (naar mensen die door de crisis onze hulp hard nodig hebben).

• Predikant

Tot 1 mei zal ds. Alfred Bronswijk uit Deventer onze predikant zijn. Daarna komt ds. Maaïke Schepers.

Indien u prijs stelt op huisbezoek verzoeken wij u dit telefonisch of in de kerk zelf te melden bij de predikant.

• De **Kerkband** komt meestal medio van de maand beschikbaar. Wilt u een bericht ontvangen zodra de Kerkband beschikbaar is op de website (en uw emailadres is bij ons nog niet bekend), stuurt u dan een email aan de secretaris van de kerkenraad (zie onder). Kopij voor de redactie van de kerkband kunt u sturen aan hetzelfde adres.

De volgende Kerkband komt (D.v.) 21 mei uit.

• **Mutaties:** Als er veranderingen optreden in uw persoonlijke gegevens in Spanje, Nederland of België, wilt u die dan doorgeven aan de secretaris (zie onder).

• De **kerkenraads**vergadering wordt meestal gehouden medio van elke maand. Als u iets wilt inbrengen, dan ontvangen we graag de stukken twee weken van te voren.

Email secretaris: ned.int.gem.denia@gmail.com

Nederlandse interkerkelijke gemeente te Denia

Reg.no. 016034 C.I.F.: R-0300445D

Kerkgebouw: Iglesia evangélica - El Arca de Noé,
Calle Sanchis Guarner 9, 03700, Denia

Kerkdiensten: Elke zondag om 11 uur (aansluitend koffie /
thee drinken)

Pastorie: Tevens correspondentieadres.
Carrer Aristeu 23, Marquesa 1, 03700, Denia.

Predikant: Bezoek graag telefonisch aankondigen
tel. 96 578 5045 of 655 520 864 (mobiel)

Kerkenraad:

Voorzitter:	Cor Pors, Javea,	96 646 0841
Vice-voorz.	Henk de Jong, Javea	60 938 7739
Secretaris/red.	Derk Rozema, Javea,	68 671 7454
Penningm.	Piet vd Brugge, Benissa	96 574 8970
Lid.	Ypie Draaisma, Benissa	96 574 7431
Huismeester	Chris de Jong, Teulada	67 772 9509
red. Kerkband	Bert Boxtart, Javea	67 636 0501

1 vacature

De emailadressen van de kerkenraad vindt u op de website.

Organisten:	Edo Luynenburg	96 575 6547
	Cor Pors	96 646 0841
	Peter Neeteson	63 497 9620 of 0031-622413706

Hulp in nood:	Martine Gerth	96 579 5152
	Ati de Jong	63 023 8424

Website: www.kerkdenia.nl
Email: ned.int.gem.denia@gmail.com

Vrijwillige bijdragen:

Spanje: Bankrelatie: BBVA. te Javea.
IBAN: ES23 0182 0142 0002 0150 5998
BIC: BBVAESMM

t.n.v. Iglesia evangélica en Denia

Nederland: Bankrelatie: ING te Geldrop
IBAN: NL50 INGB 0004 2235 67
BIC: DLBKNL2A

t.n.v. Kerkvoogdij Ned.int. gem. te Denia